

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegenthart, d.d. 10 augustus 2010 inzake de reactie op de motie Ten Broeke (Kamerstuk 32 156, nr. 8) over private co-financiering en garantstellingen bij laagrentende leningen (Kamerstuk 32 156, nr. 22). Bij brief van ... heeft de staatssecretaris deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

Fungerend voorzitter van de commissie,
Albayrak

Adjunct-griffier van de commissie,
Arends

Inhoudsopgave

1. Algemeen
2. Huidige situatie
3. Uitkomst onderzoek

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

II. Reactie van de staatssecretaris

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de reactie op de motie Ten Broeke¹ over private co-financiering en garantstellingen bij laagrentende leningen en hebben aanleiding gezien tot het stellen van de volgende nadere vragen.

Ook de leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de brief waarin de staatssecretaris ingaat op de motie Ten Broeke. In de brief van 10 augustus 2010 geeft de staatssecretaris aan dat zij geen mogelijkheden ziet om meer private financiering en garantstellingen bij grote restauratieprojecten te realiseren. De leden kunnen op basis van de voorliggende brief met deze conclusie instemmen.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris over de uitvoering van de motie Ten Broeke over private cofinanciering van restauraties aan monumenten. De leden hebben tegen deze motie gestemd met de reden dat al een groot deel van de restauraties van monumenten geschiedt door private financiering en de restauratieregeling slechts dient als vangnet.

De leden van de D66-fractie kunnen zich vinden in de reactie van de staatssecretaris op de motie van het lid Ten Broeke. Zij delen de doelstelling van de motie, namelijk het vergroten van het aandeel private investeringen in restauratieprojecten, maar zij onderschrijven ook de analyse van de staatssecretaris over de haalbaarheid van verschillende maatregelen.

2. Huidige situatie

De leden van de VVD-fractie vragen of de staatssecretaris cijfers kan verstrekken van de mate waarin private investeerders en vastgoedondernemers nu al in monumentenpanden c.q. grote restauratieprojecten investeren. Hoe weet de staatssecretaris dat particuliere beleggers en vastgoedondernemers nauwelijks geïnteresseerd zijn in restauratie en herbesteding van industrieel erfgoed? Is hier onderzoek naar verricht en zo ja, kan de Kamer daar inzage in krijgen, zo vragen de leden. Hoe groot is de groep eigenaren die zonder subsidie zijn monument onderhoudt?

3. Uitkomst onderzoek

De leden van de VVD-fractie vragen waarom niet meer onderzoek is verricht naar de resultaten die met Cultuurinvest worden bereikt in België en is volstaan met een gesprek. De zaken die nu in de bijlage worden gepresenteerd zijn gericht op wat Cultuurinvest feitelijk doet, niet wat de resultaten zijn die ermee worden bereikt. Zou uitgebreider op de

¹ Kamerstuk 32 156, nr. 8.

resultaten kunnen worden ingegaan, zo vragen de leden. Waarop baseert de staatssecretaris de bewering dat Cultuurinvest geen soulaas zou bieden voor grote restauratieprojecten met een beperkt rendement? Kan dit nader worden onderbouwd, zo vragen zij. Er wordt een zwart-wit beeld geschetst van de inzet van garantstellingen. Of het is overbodig omdat er economisch potentieel bestaat, of het is niet opportuun wanneer er geen sprake is van rendement, zo stelt de staatssecretaris. Is er geen situatie denkbaar waarin er op het eerste gezicht te weinig economisch potentieel bestaat, maar de garantstelling de investeerder toch over de streep kan trekken, zo vragen de leden. Is onderzocht of investeerders hier gevoelig voor zouden zijn? De leden vragen waarom de staatssecretaris niet bereid is het bereik van de Regeling cultuurprojecten te verbreden binnen dezelfde financiële kaders. Indien dit zou gebeuren, in welke mate zouden investeerders van deze regeling gebruik willen maken, zo vragen zij.

De leden van de SP-fractie hechten er ook aan dat de restauratieregeling dient te blijven bestaan voor monumenten waarvan de restauratie weliswaar niet economisch rendabel zal zijn, maar om andere (cultuurhistorische redenen bijvoorbeeld) wel behouden moeten blijven. De leden delen de mening van de staatssecretaris dat private investeerders niet zouden investeren in een verliesgevend project.

De leden van de D66-fractie zijn geen voorstander van het uitbreiden van garantstellingen door de overheid. Het «nee, tenzij-principe» zoals dat door het ministerie van Financiën in de vorm van een garantieladder is beschreven biedt volgens de leden een goede basis om te bepalen of garantstelling door de overheid een oplossing biedt. Kan de staatssecretaris aangeven hoe haar besluit zich verhoudt tot deze garantieladder, zo vragen zij. Kan de staatssecretaris aangeven waarom het instrument Cultuurinvest nu geen optie is als aanvulling op de reeds bestaande instrumenten? Het lost wellicht niet de geconstateerde gebreken op bij laagrentende investeringen, maar lijkt wel een bijdrage te kunnen leveren bij hoogrentende leningen. Daarnaast vragen de leden of de staatssecretaris een inventarisatie kan maken van welstandsvereisten en eisen van bureaus monumenten met betrekking tot restauraties van monumenten. De leden constateren dat deze vereisten de kosten van restauraties onnodig lijken op te drijven, terwijl zij niet bijdragen aan het bewaken van de monumentale waarde.

II. Reactie van de staatssecretaris